

VASTUVÕETUD TEKSTID

P9_TA(2020)0283

Komisjoni kohustused vastastikuse viisavabaduse valdkonnas vastavalt määruse (EL) 2018/1806 artiklile 7

Euroopa Parlamendi 22. oktoobri 2020. aasta resolutsioon komisjoni kohustuste kohta vastastikuse viisavabaduse valdkonnas vastavalt määruse (EL) 2018/1806 artiklile 7 (2020/2605(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrust (EL) 2018/1806, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud¹, eriti selle artiklit 7 (vastastikkuse mehhanism),
- võttes arvesse oma 2. märtsi 2017. aasta resolutsiooni komisjoni kohustuste kohta vastastikuse viisavabaduse valdkonnas vastavalt määruse (EÜ) nr 539/2001 artikli 1 lõikele 4²,
- võttes arvesse järgmisi komisjoni teatisi vastastikkuse põhimõtte kohaldamata jätmise kohta: 12. aprilli 2016. aasta teatis (COM(2016)0221), 13. juuli 2016. aasta teatis (COM(2016)0481), 21. detsembri 2016. aasta teatis (COM(2016)0816), 2. mai 2017. aasta teatis (COM(2017)0227), 20. detsembri 2017. aasta teatis (COM(2017)0813) ja 19. detsembri 2018. aasta teatis (COM(2018)0855), ning komisjoni viimast, 23. märtsi 2020. aasta teatist „Ülevaade olukorrast seoses vastastikkuse põhimõtte kohaldamata jätmisega viisapoliitika valdkonnas“ (COM(2020)0119),
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 17 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 80, 265 ja 290,
- võttes arvesse oma 19. oktoobril 2020 toimunud arutelu kohustuste üle vastastikuse viisavabaduse valdkonnas,
- võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust komisjoni kohustuste kohta vastastikuse viisavabaduse valdkonnas vastavalt määruse (EL) nr 2018/1806 artikli 1 lõikele 7 (O-000049/2020 – B9-0022/2020),

¹ ELT L 303, 28.11.2018, lk 39.

² ELT C 263, 25.7.2018, lk 2.

- võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 136 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et vastastikuse viisavabaduse kriteerium on üks ELi viisapoliitika aluspõhimõtetest, mis üldise arusaamise kohaselt tähendab seda, et kolmandasse riiki reisivate ELi kodanike suhtes tuleb kohaldada samu tingimusi nagu ELi reisivate sama kolmanda riigi kodanike suhtes;
- B. arvestades, et vastastikuse viisavabaduse mehhanismi eesmärk on saavutada selline vastastikune viisavabadus; arvestades, et ELi viisapoliitika keelab liikmesriikidel kehtestada viisanõudeid sellise kolmanda riigi kodanike suhtes, kes on loetletud määruse (EL) 2018/1806 II lisas (riigid, kelle kodanikud vabastatakse lühiajalise viibimise puhul viisanõudest);
- C. arvestades, et vastastikkuse mehhanism vaadati 2013. aastal Euroopa Parlamendi kui kaasseadusandja osalusel läbi, sest seda oli vaja kohendada jõustunud Lissaboni lepingu ja Euroopa Liidu Kohtu nende otsuste valguses, mis käsitlevad teisest õigusest tulenevaid õiguslikke aluseid, ning selleks, et „liit reageeriks solidaarse tegutsemisega, kui määruse (EÜ) nr 539/2001 II lisas loetletud kolmas riik kohaldab vähemalt ühe liikmesriigi kodanike suhtes viisanõuet“ (määruse (EL) nr 1289/2013 põhjendus 1);
- D. arvestades, et vastastikkuse mehhanismiga kehtestatakse menetlus, milles nähakse kindla ajakava kohaselt ette meetmed, millega vastastikkuse põhimõtte kohaldamata jätmine lõpetada; arvestades, et kõnealuse mehhanismi aluseks olev loogika näeb ette järjest rangemate meetmete kehtestamise kõnealuse kolmanda riigi suhtes, sealhulgas lõpuks viisanõudest vabastamise peatamise kõigi asjaomase kolmanda riigi kodanike suhtes (vastastikkuse mehhanismi kohaldamise teine etapp);
- E. arvestades, et selleks, et tagada Euroopa Parlamendi ja nõukogu asjakohane osalemine vastastikkuse mehhanismi kohaldamise teises etapis ning arvestades määruse (EÜ) nr 539/2001 II lisas loetletud kolmanda riigi kõigi kodanike viisanõudest vabastamise peatamise poliitiliselt eriti tundlikku laadi ja selle horisontaalset mõju liikmesriikidele, Schengeni riikidele ja liidule endale, eelkõige nende välissuhetele ja Schengeni ala üldisele toimimisele, anti komisjonile õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte teatavate vastastikkuse põhimõtte elementide kohta, sealhulgas peatada viisanõudest vabastamine asjaomase kolmanda riigi kõigi kodanike suhtes;
- F. arvestades, et „Euroopa Parlament või nõukogu võib delegeerimise tagasi võtta“ (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 lõike 2 punkt a);
- G. arvestades, et „delegeeritud õigusakt võib jõustuda alles pärast seda, kui Euroopa Parlament või nõukogu ei ole esitanud seadusandlikus aktis kehtestatud tähtaja jooksul sellele vastuväiteid“ (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 lõike 2 punkt b);
- H. arvestades, et komisjon vaidlustas vastastikkuse mehhanismi rakendamise teises etapis tehtud delegeeritud õigusaktide valiku Euroopa Liidu Kohtus, ning arvestades, et kohus otsustas siiski, et seadusandja valik oli korrektne (kohtuasi C-88/14);
- I. arvestades, et nimetatud mehhanismiga pannakse Euroopa Parlamendile, nõukogule ja

komisjonile selgelt kohustused ja vastutus vastastikkuse mehhanismi eri etappides;

- J. arvestades, et seega on kaalul küsimus ELi liikmesriikide vahelisest solidaarsusest ja institutsiooniline küsimus, mis seisneb selles, et Euroopa Parlamendilt ja nõukogult on praegu võetud õigus vastastikkuse mehhanismi kohaldamise teises etapis piisavalt osaleda;
 - K. arvestades, et komisjoni ei tohiks jätta olukorda, kus tema viivitamine ja ELi õigusaktide rakendamisest keeldumine võivad nõrgestada tema usaldusväärset aluslepingute täitmise järelevalvajana, vaid talle tuleks meelde tuletada tema institutsioonilisi ja õiguslikke kohustusi;
1. kordab oma seisukohta, et komisjon on õiguslikult kohustatud võtma vastu delegeeritud õigusakti – millega peatatakse ajutiselt viisanõudest vabastamine selliste kolmandate riikide kodanike suhtes, kes ei ole kaotanud viisanõuet teatavate ELi liikmesriikide kodanike suhtes – 24 kuu jooksul pärast sellekohaste teadete avaldamise kuupäeva ja see tähtaeg oli 12. aprill 2016;
 2. kutsub Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklist 265 lähtudes komisjoni üles võtma vastu nõutav delegeeritud õigusakt hiljemalt kahe kuu jooksul pärast käesoleva resolutsiooni vastuvõtmist;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule ja liikmesriikide parlamentidele.